

Õiguskantsleri Kantselei

Vladimir Svet
taristuminister
Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie nr
Meie 29.07.2024 nr 6-3/241138/2404339

Eestis registreeritud juriidilistele isikutele ja välismaa äriühingu filiaalidele kehtestatud piirangud liiklusregistri toimingute taotlemisel

Austatud minister

Õiguskantsleri poole pöördus avaldaja palvega kontrollida majandus- ja kommunikatsiooni ministri 03.03.2011 [määruse](#) nr 19 „Mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus) § 3 lg 3 ls 2 ja § 7 lõike 1 ls 2 põhiseaduspärasust. Avaldaja leiab, et need sätted on vastuolus põhiseadusega, eelkõige seaduslikkuse põhimõttega.

Määruse § 7 lõige 1 sätestab:

“(1) Sõiduki registriandmete muutmist tuleb taotleda viie tööpäeva jooksul alates andmete muutumisest. Sõiduki registriandmete muutmist taotleavad Eestis registreeritud juriidiline isik ja välisriigi äriühingu filiaal üksnes e-teenuste infosüsteemi kaudu, välja arvatud juhul, kui see ei ole e-teenuste infosüsteemi rikke tõttu võimalik.“

Määruse § 3 lõige 3 sätestab:

“(3) Kõikide registritoimingute taotluste esitamiseks võib sõiduki omanik või muu registritoimingu taotlemiseks õigustatud isik kasutada esindajat. Sellisel juhul peab esindaja esitama vähemalt kirjalikus või sellega võrdsustatud elektroonilises vormis volikirja. Eestis registreeritud juriidiline isik ja Eestis registrisse kantud välisriigi äriühingu filiaal annavad volituse registritoimingu taotluse esitamiseks e-teenuste infosüsteemi kaudu, välja arvatud juhul, kui see ei ole e-teenuste infosüsteemi rikke tõttu võimalik.“

Seega, ministri määrusega on pandud Eestis registreeritud juriidilisele isikule ja välisriigi äriühingu filiaalile kohustus esitada sõiduki registriandmete muutmise taotlus, samuti volitus registritoimingu taotluse esitamiseks e-teenuste infosüsteemi kasutades. Erand on ette nähtud üksnes juhuks, kui e-teenuste infosüsteemis on rike, mis ei võimalda selle süsteemi kasutamist.

Ministri määrusega pole lubatud kehtestada täiendavaid piiranguid võrreldes seaduses sätestatud piirangutega.¹ Määrusega on võimalik seaduses sätestatud piiranguid vaid täpsustada ning seda üksnes juhul, kui on olemas selge, täpne ja piirangu intensiivsusele vastav volitusnorm.

Volitusnormiks märgitud liiklusseaduse § 76 lõige 13 näeb ette, et minister kehtestab mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise tingimused ja korra, sealhulgas registreerimisel

¹ Vt nt RKPJKo [24.12.2002, 3-4-1-10-02](#), p 24; RKÜKm [26.06.2014, 3-2-1-153-13](#), p 71

nõutavate andmete ja dokumentide loetelu, registreerimiseelse tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimise korra, registreerimistunnistuse vormi ning nõuded riiklike registreerimismärkide valmistamisele ja sõiduki tunnusmärkidele. Teine volitusnorm, s.o määruse § 83 lõige 5 näeb ette, et minister kehtestab vanasõiduki tunnustamise, registreerimise ja tehnonõuetele vastavuse kontrollimise korra ning tehnonõuded vanasõidukile ja nõuded selle varustusele.

Eeltsiteeritud normides ning teadaolevalt ka teistes liiklusseaduse normides pole sätestatud volitust kehtestada juriidilistele isikutele registreerimistoimingute tegemisel vormilisi piiranguid.

Samuti ei tulene seadusest, et Eestis registreeritud juriidilistel isikutel/välismaa äriühingu filiaalidel on kohustus järgida registritoimingute taotlemisel ja esindusõiguse tõendamisel mingeid erireegleid võrreldes teiste isikutega.

Kui peate piirangut vajalikuks ja põhjendatuks, tuleb see sätestada seadusega. Sellisel juhul on vaja täiendavalt analüüsida ka praegusel kujul sätestatud piirangu mõõdukust, sest lisaks e-teenuste süsteemi riketele võib olla teisi asjaolusid, mille tõttu ei pruugi juriidilisel isikul olla võimalik taotleda sõiduki registreerimisandmete muutmist või esitada volikirja e-teenuste infosüsteemi kaudu. Näiteks on avaldaja välja toonud, et Eestis registreeritud juriidilise isiku juhatuse liikmeks saab olla ka isik, kes asub püsivalt välismaal ning kellel ei pea olema ühtki dokumenti, millega oleks võimalik Transpordiameti e-teenuste infosüsteemi kasutada.

Seega, kui peate piirangut endiselt vajalikuks ning soovite esitada parlamendile seaduse muutmise ettepaneku, võib osutada vajalikuks sätestada veel täiendavaid erandeid, et registriandmete muutmise taotlemine või selleks vajaliku esindusõiguse tõendamine poleks kohustatud isikutele ülemääraselt ja ebamõistlikult koormav.

Esmalt tuleks siiski seaduse ja põhiseadusega kooskõlla viia ministri määrus, mis seadusliku aluseta piirab Eestis registreeritud juriidiliste isikute ja välismaa äriühingute filiaalidel registritoimingute taotlemist ja esindusõiguse tõendamist. Üks võimalus määruse seadusega kooskõlla viimiseks on sätestada, et e-teenuste infosüsteemi kaudu taotluste esitamine on Eestis registreeritud juriidiliste isikute ja välismaa äriühingute filiaalide puhul eelistatud asjaajamise vorm, kuid Transpordiamet on kohustatud vastu võtma ka kirjalikult esitatud taotlusi ja volikirju. Samuti palun Teil üle kontrollida ning vajadusel parandada ka teised registritoimingute tegemist reguleerivad ministri määrused, kui neis peaks esinema analoogseid piiranguid (kohustus kasutada e-teenuste süsteemi).

Palun Teil hiljemalt 22.08.2024 teada anda, kas ja millal teete määruses vajalikud muudatused. Kui Te muudatuste tegemisega ei nõustu, palun seda seisukohta põhjendada.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Olari Koppel
asetäitja-nõunik, õiguskantsleri kantselei direktor
õiguskantsleri volitusel